Ч. 153 (14.402). Львів, субота 11. липня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Праця за двацятий сніп!

Пишуть нам з Калущини:

З хвилиною, коли настали жнива, виїздять селяни головно гірських сіл нашого повіту на пільні роботи до фільварків переважно на Поділлі. Умовини, на яких законтрактовують їх, є просто жахливі. **Праця від вчасного ранку, до пізнього вечора за двацятий, а то й 24-ий сніп, і крім цього т. зв. „днівки", тобто 5—6 днів зовсім безплатної праці для працедавця. В додатку т. зв. „керони", тобто ті, що заключують умови з фільварками в імени своїх односельчан, побирають від них по 2 золоті.** І це все за марних 150 кг. до 250 кг. зерна, що їх такий селянський робітниктельот заробить за всі жнива!

Цікаво, що тими страшними відносинами, супроти яких панщизняні блїднуть, не вацікавився досі ніхто, ніяка влада, зокрема інспекторат праці.

Арештовані страйкарі на волі.

ПЕРЕМИШЛЬ, 10. 7. ПАТ. На приказ прем'єра звільнили Парадіца, Єдлінського і Светліка, арештованих перед кількома днями у звязи зі страйковою акцією в Переворщині. Прокуратор веде дальші доходження.

Кінець середземноморського порозуміння.

Пакт 4-ох на овиді?

ПАРИЖ, 10. 7. Райтер. Франц. уряд повідомив Італію й В. Британію, що його зобовязання до цієї останньої на Середземному Морі вигасли з огляду на кінець санкцій.

ПАРИЖ, 10. 7. Авас. Франц. дипльоматичні кола не висловлюють думки, чи цей договір можнаб відновити і в якій формі. Франц. уряд дуже вдоволений, що британський перевів деконцентрацію своєї фльоти на Середземному Морі.

ЛЬОНДОН, 10. 7. ПАТ. Також договори взаємної помочі в Югославією, Грецією та Туречиною тратять рацію іствування; імовірно і ці держави формально виповідять свої зобовязання супроти В. Британії. З огляду на те Італія повиннаб взяти участь у дарданельській конференції в Монтре та в льокарненській у Брюселі. „Морнінг Пост" припускає, що Мусоліні видвигне проєкт замінити Льокарно на консультаційно-ґарантійний пакт чотирьох.

РИМ, 10. 7. ПАТ. В Італії приняли дуже прихильно деконцентрацію брит. фльоти, але офіційні кола ще не висловилися, які наслідки це потягне за собою.

В Абісинії шаліє партизанка.

Італія погрожує чужинцям репресіями.

РИМ, 10. 7. Стефані. 6. ц. м. вранці **озброєні ватаги перервали залізничий і телеграфічний звязок між Акакі та Маґґіо на залізничій лінії Адіс Абеба — Джібуті,** щоб ограбити (?) 2 поїзди, навантажені харчами. Італ. відділи, стягнені звідусіль, розігнали напасників, що потерпіли поважні втрати. Битва тривала цілу ніч.

АДІС АБЕБА, 10. 7. ПАТ. Князь Анкони прибув з Дессіє до Адіс Абеби; частину дороги його війська перейшли, частину переїхали самоходами. По дорозі нападали на них партизани.

Стефані нарікає, що у звязку з тим відповідальні чужинецькі кола поширюють в Адіс Абебі неправдиві або перебільшені поголоски. Італійська влада повідомила їх, що на майбутне не потуратиме тому і спрямує репресії проти винуватців.

ЗГИНУЛО НЕ 4, ЛИШЕ 31 ІТАЛІЙЦІВ?

ХАРТУМ, 10. 7. Райтер подає ось які подробиці про подію під Лекемті: Коло 60-ох абіс. вояків з амгарійського племени напало нічою на 3 італ. літаки у пров. Джімма. **31 італійців згинуло, один попав у неволю.**

РИМ, 10. 7. ПАТ. Урядові кола заперечують закордонні вістки про битву під Лекемті; там згинуло лише 4-ох летунів. Також події на залізниці Адіс Абеба — Джібуті не були більші, як це представив італ. офіційний комунікат. У битві між Акакі та Моґґіо брали участь частини дивізій „Тевере" і „Сабавда" та 1. бриґади аскарів.

Анґлія замикає Палестину для жидівської іміґрації?

ЛЬОНДОН, 10. 6. ПАТ. „Дейлі Геральд" подає сензаційну вістку: Брит. уряд буцімто повідомив арабських провідників, що спинить жидівську імміґрацію до часу, аж до Палестини виїде королівська комісія; цю постанову подалиб до публичного відома за кілька днів, як оголосять склад комісії. Зате араби закинулиб страйк і терор. Урядового потвердження цієї вістки покищо нема.

ЄРУСАЛИМ, 10. 7. ПАТ. Як говорять у поінформованих колах, штаб арабських повстанців находиться в одній зі сумежних країн і відтіля кермує страйковою акцією.

За відтяження наших сіл.

Львів, 10. липня 1936.

Український нарід — це нарід хліборобів, робітників і тонкої верстви інтеліґенції Зате ремесло, торговля і промисл, як і взагалі ввесь фінансово-економічний апарат по наших містах, находиться в чужих руках. Ми не маємо ще й досі сильного третього стану, або іншими словами: ми ще й досі не є повною нацією.

Коли переїхатись по галицькій волости, по наших селах і містечках, то можна замітити дуже невідрадне явище, на яке чомусь мало звертаємо уваги, а саме: *наше село чимраз більше пролетаризується,* щораз більше вільних рук не находить на селі праці. Господарсько-маєтковий стан нашого села не змінюється, а населення більшає (хоч природний приріст у нас сильно впав, але про це іншим разом). А що нема спеціяльного закону, який не дозволяв би дробити і так вже сильно карлуваті господарства (такі закони є нпр. у Німеччині, Чехословаччині й ін. державах), то наш селянин, замісць застановитись над припиненням цього зла, викраює зі землі стежечки, а далі то хіба самими межами та бороздами прийдеться обділювати дітей. Про висилку дітей на науку торговлі чи ремесла чомусь наш селянин не думає, хоч кожний знає приповідку, що „в ремісника золота рука"". Наступає цілковита павперизація нашого села — а до цього не сміємо ніяк допустити.

Погляньмо тепер на наші міста й містечка. Один-два ремісники, дві-три крамниці і вже все. Решта — то чужинці, найбільше, очевидно, жидів, які живуть нашим коштом. І над цим треба застановитися. Чи ми далі маємо триматися жебрацької торби, чи маємо вкінці зірвати з „традицією" і зажити по людськи? *Мусимо охочою молодю зі села заповнити наші міста й містечка* і *стати вкінці самовистарчальними.* Бо сором пече лице, що нпр. у Львові досі не маємо ніодного свого парасольника, ювиліра, золотника і т. д. Про малі містечка вже й не згадую.

Тепер, у часі ферій, треба повести по наших селах завзяту пропаґанду за поширенням фахового знання. Чим більше молоді піде на науку до міста, тим більше відтяжимо наше село, тим більше спричинимось до добробуту цілої нації.

За всяку ціну *треба викорінити цей старий звичай поділу майна між усіх дітей,* бо цей звичай довів колись до упадку нашої княжої держави, а тепер доводить націю до жебрацької торби. Один син чи донька повинні залишатись на господарстві, решта дітей повинна знайти собі прожиток у інших фахах. Тоді не буде напевно такого перенаселення села, не буде тих сварок і бійок за межі на селі, а місто теж прибере інший зверхній вигляд.

Знаємо з історії, що ремесло й ремісничі верстви суспільности зі своїми цехами відіграли в краях західної Европи дуже поважну ролю. Не меншу ролю відограло в середніх віках міщанство, а по переході наших земель під Польщу міщанські брацтва стали були одинокою запорою „православної віри й руського народу". Але в ходом часу, внаслідок розбудови фабричного промислу.

ремісничі цехи стретили на свому вначіваі. Збіднів з тієї самої причини і ремісничий стан. Та коли взяти під увагу зубожіння цілої суспільности, то всеж таки ремісничий стан (маю на думці добрих ремісників), як також купці, є далеко краще ситуовані, як, скажім, дрібний урядовець. А коли порівняти найскромніше життя міщанина в нужденнім животінням нашого селянина, то щойно тоді побачимо, яка велика ріжниця між тими двома суспільними верствами. Пересічний міщанин має щоденно те на обід, що пересічний селянин раз у рік на празник. Докази, гадаю, зайві. Але не в цьому річ. Найважніше те, що *ми не сміємо допустити, щоб тисячі нашої молоді марнувались, пропадали для нації* тоді, коли та молодь може відограти в житті нації дуже поважну, навіть рішальну ролю. Треба виходити з теперішнього стану річей і числитися з фактом, що ані в державних чи самоврядних підприємствах українська молодь праці не дістане, навіть при найліпших конкуренційних здібностях. *Працю може й мусить найти наша молодь на терені суспільно-господарського життя українського народу, зокрема по містах.*

Тому обовязком батьків і провідних одиниць на місцях подбати про те, щоб молодь, у першу чергу сільська молодь, яка не всилі кінчити високих шкіл, здобула економічну й технічну освіту гаку, щоб могла творити для себе самостійні варстати праці. Правда, реалізуючи цю думку зустрінемося віч-навіч з невмолимою дійсністю, а саме, чи позволять матеріяльні обставини нашому селянинові післати сина до фах. гімназії, торговельної чи технічної школи. — Мабуть ні. Отже який вихід? Треба шукати інших шляхів, щоб за малі гроші та при найменших витратах дати фахове знання сільській молоді.

Для тих, кому матеріяльні умовини не дають можливости набути фахову освіту у шкільних заведах, *цю можливість дає безпосередньо ремісничий варстат.* До ремесла, що правда, теж трохи утруднений доступ селянським дітям, бо польська держава, бажаючи піднести ремісничий стан, видала закон, який передбачує, що до ремесла треба мати скінчених сім кляс народньої школи. Істнує примус посилати всіх терміваторів підчас науки ремесла до вечірньої промислової школи, до якої треба вже відповідного шкільного підготування. Але ця трудність не є така велика. Отже треба батькам подбати, щоб дитина конче покінчила 7-клясову школу, бо тоді вона скоріше дасть собі раду в житті, стаючи нпр. добрим ремісником.

Польський промисловий закон розріжняє такі роди ремесла: боднарство, білошкірництво, бляхарство, бронзівництво, виріб музичних інструментів, виріб оптичного шкла, гарбарство, гребінярство, годинникарство, гончарство, граверство, декарство, інтролігаторство (переплетництво), камінярство, кафлярство, капелюшництво, колодійство, парасольництво, ковальство, кітлярство, кравецтво, кушнірство, куховарство, лякерництво, малярство, мулярство, мосяжництво, масарство, різництво і масарство кінського мяса, позолотництво, поворозництво, пильникарство, золотництво і ювилірство, пекарство, різьбарство, столярство, студнярство, токарство, цукорництво, кельнерство, готелярство, фотографіку, фризієрство, римарство, щіткарство, шевство й інші ще роди ремесла.

Наш селянин не знає назагал організації ремесла, ані здебільша родів ремесла, отже тим самим і доходовости ремесла. І тому, як дає дитину до ремесла, то звичайно до кравця, шевця, або коваля, рідше столяра, а про інші роди ремесла, може й найбільше поплатні, висловлюються досить скептично. Звідси така аномалія, що *коли село будує церкву або Народній Дім, то мулярів, бляхарів, камінярів та інших ремісників мусить наймати чужинців*, бо своїх нема. А треба додати, що платня такого ремісника місячно дає йому більше, ніж неодному урядовцеві, що покінчив середню чи навіть високу школу.

Розбудова українського ремесла — це відтяження села і скріплення наших позицій по містах. Нація, яка хоче жити державним життям мусить мати не тільки добре загосподароване село, але перш усього *свої міста*, які в дійсности дають напрям цілій політиці і всьому господарському життю держави.

Для орієнтації скажу, що наука ремесла триває 3—4 роки, залежно від ремесла. Кошти науки дуже низькі (в порівнанні зі школою) і їх можна покривати сільсько-господарськими продуктами.

По скінченні терміну хлопець здає челядницький іспит перед спеціяльною комісією повітової Ремісничої Палати. По іспиті мусить ще працювати 3—4 роки як челядник (уже з платнею), щоб добути право на самостійне ведення робітні. Вкінці здає іспит на майстра — тоді вже може приймати хлопців на науку ремесла і вести робітню під своєю фірмою.

До науки ремесла треба мати покінчених чотирнацять літ. Найкращий вік — 15 літ.

Тих кілька думок подаю, щоб спонукати відповідальні чинники на місцях застановитись над цією преважною справою. *Молодь мусить набувати фахового знання*, мусить навчитися працювати. Неуцтво і байдужість треба основно викорінити. Треба рушити громадянство з мертвої точки і вказати селянській молоді шлях, який доведе націю до добробуту й гаразду та до кращої будучности.

Андрій Качор.

Взаємини України з Італією.

(З викладу доц. інж. Димінського в Українськім Науковім Інституті у Берліні).

(ВУНІ) Історія взаємин двох народів дає цінні вказівки для майбутнього, наскільки виявляє основні і постійно ті самі впливи. Наприклад ґеографічне положення, природні економічні умови, расові прикмети, спільність і споріденість первнів культурного розвитку влекшує глибше взаємне розуміння. Проте недоцільно починати від зносин римської імперії з чорноморським побережжям. Рим був тут ґеополітично зацікавлений не з погляду Італії, а як посідач земель пізнішої Візантії. В постачанні збіжжя Італії українські простори тоді не брали участи. На Україну впливала не своєрідно староримська культура, а культура світової імперії з сильними домішками грецькими і т. д.; вона лягла в основу розвитку всіх европейських народів та її впливи доказують краще приналежність України до „Европи" взагалі, ніж особливу інтенсивність її взаємин з Італією. Зовсім вже не належать до теми українські переклади чи наслідування латинських клясиків.

Маємо дуже мало праць, які опрацьовували б матеріял цих взаємин. Збірку матеріялу маємо тільки в незвичайно цінній праці проф. Я. Гординського (Збірник Заходознавства т. II., Київ—Харків 1930, 72 стр.), але це стаття оглядова.

За Київської держави не було державно-політичних зносин з Італією. Руські купці туди не доходили; зате чимало італійських купців у Києві находить ще й після татарського розгрому

Ю. О. ПРИСТАЙ. 56

В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАВИЛОНІ.

За місяць показалося, що новий дяк Сінгалевич був грамотний робітник і трохи розумівся на дяківстві, але церковного хору ніяк не не зумів зліпити. Тому парохія мусіла прийняти ще й окремого дириґента, щоб провадив хор і вчив у вечірній парохіяльній школі. Тимсамим подвоїлись видатки новозаснованої парохії, бо замість платити 80 долярів місячно одному дякові, треба було тепер оплачувати аж двох людей по 80 дол., себто разом 160 долярів. Це спричинювало вже недобори і так у небагатій парохії. А все це через „церковну автономію"...

•

У Пасаїку Н. Д. приготовляв аматорський кружок першу аматорську виставу. Мав грати комедію Ол. Бобикевича „Настоящі", щоб показати несвідомим лемкам, як виглядають ті, що не вродилися москалями, а проте хочуть ними бути.

У винайменій салі, призначеній на виставу, відбувалася остання, ґенеральна проба. На неї прийшов я подивитися і завважав, що пан режисер в особі нашого дяка Ягели переборщує. Він учив Боровичку, дієву особу в „Настоящих", пальцями висікати носа і потім обтирати об землю...

На українські вистави в Америці приходило досить багато поляків, словаків, москалів і навіть американців. Ці останні, хоч і не розуміли нашої мови, цікавились грою, національною ношею, співами й танцями. Я попрохав на бік дяка Ягелу і чемно та зовсім дружнім тоном звернув йому увагу, що не годиться демонструвати на сцені, а ще й перед чужими гостями таке бридке висікування носа. Чужинці вважатимуть нас за дикунів.

Дяк, чи там пан режисер, почервонів з досади. Не надумуючись, він заявив, що не виступатиме на сцені, коли буцімто не вміє вчити аматорів. Свою ролю і функцію режисера залишає мені. Потім зіскочив зі сцени і побіг на салю просто до церковних кураторів. А тимчасом аматори, не знаючи, що сталося, стояли на сцені й безрадно ждали на свого режисера.

Він поскаржився кураторам, а куратори „делікатно" попрохали мене, щоб я не мішався до „дяківського" бізнесу та лишив в спокою Містера Жака*). Бо він сказав їм, що як піп такий мудрий і мішається до несвого діла, то залишить попові вистави...

Містер жак, як режисер, мав правду на своїм боці. Кураторам саме подобалось таке висікування носа. На виставі наші люди заходились від сміху, а мені соромно було сидіти. Я соромився глянути на чужинців, що бажали побачити українське аматорське представлення, а дивились на простацьку пародію.

•

Наші дяковчителі в Америці іноді так профанували українську культуру і побут, що навіть звичайні робітники згіршувались цим. Їх діяльність у ділянці театрального мистецтва часто рівнялася деморалізації. Для прикладу наводжу допис, що був поміщений у нюйорській „Свободі".

ЧУДЕРНАЦЬКА ВИСТАВА.

„Вже кілька тижнів розголошувано в нашій місцевости, що у нас має відбутись краєве весілля. Священик кілька неділь заповідав це в церкві, досить голосно. Казали, що наша церква в довгах то треба щось робити, щоб ті довги можна сплатити. Ну, і піддали гадку нашим жінкам, щоби зробити весілля.

Я думаю собі: Треба подивитися на те краєве весілля. У краю я не був та й не бачив. Не жалував 1 доляра. Заплатив. Думаю собі: варта подивитись на весілля, та й ще говорили, що й вечеру дадуть.

Приходжу я на галю десь коло семої години вечором. Люди йдуть, сідають, другі стоять — всі чекають на весілля. Багато жінок в українських строях ходять між публикою, а інші там знов наливають в пайнтівки,*) щоби було готове. Мені стало дуже цікаво, щоби якнайскорше те весілля починалось. Дочекатися не можу.

Нарешті підноситься куртина і я відразу побачив пайнтівку. Сидить одна жінка. Інші приходять і говорять, що мають дочку і будуть робити весілля. Частуються та й частуються. Не довго треба було чекати, і зачинають співати. Тягнуть здорово, одна одній перебиваючи.

Тим кінчиться перший акт. Зачинається другий. Знов у тім самім порядку, тільки більше жінок і більше пайнтівок.

Приходить акт третій. Посадили молоду на середині сцени. Заложили якусь червоненьку перуку. Не знаю нащо. Чи не була молода лиса? Вбирають її. Приходить молодий, стає коло молодої; нічого не говорить. Опісля музики, дружки, дружби, тай ще який зо двацять свах більше, словом, всі гуляють. Потім усі кричать, що їдуть до шлюбу. І знов мене непокоїть, куди підуть до шлюбу. Знов підноситься куртина. Зі сцени зробили церкву. Стоїть на середині престіл, на престолі горять дві свічки, лежить якась книжка. Вводять молоду. Музика ріже марша. Потім входять свахи і староста з костуром у руках і з когутом під пахою. Виходить піп із захристії, убраний у церковні ризи і червону шапку. Чи то, думаю, наш парох так по епископськи вбрався? Ні, наш парох стоїть на гали разом з публикою. Піп на сцені кричить: „Де когут?" Староста дає попови когута. Той кидає когута до захристії. Хтось — з весільних закукурікав, щоб доказати публиці, що то був когут, а не курка. Потім беруться до шлюбу. Каже піп молодим клякати. Молода не хоче. Піп шарпає молоду і примушує клякати, бере за руки, складає на купу і говорить присягу, а молоді повторяють за ним. Староста накидує молодій костуром. Піп бере кропило і зливає молодих і публику. (Далі буде).

---

*) Так звали лемки дяка.

*) Гальба, чарка.

папський посол до Орди; передтим мусіло їх бути значно більше (згадка у Слові о Полку Ігоревім?). Чорноморську торгівлю захопили генуезці, менше венеціяни в XIII. і XIV. ст., коли вже українців відтиснули кочовники від побережжя. Між чорноморськими кольоніями італійців і українськими землями були живі торговельні зносини, але про якісь політичні чомусь не маємо вісток. І в сухопутній торгівлі, зокрема з західною Україною, були італійці активною стороною, осідали в галицьких містах і мали немалий вплив на господарський розвиток країни.

В козацькій добі італійські морські республики були дуже зацікавлені в походах козаків на Туреччину, які прославлялися в численних італійських „реляціях" того часу. Дуже цікаві висліди мусілиб дати італійські джерела, з яких досі освітлено головно добу війни Венеції з Туреччиною за Кандію (1645—1669), що спадає переважно до Хмельниччини. Вступаючи в останній великодержавний бій, Венеція старалася втягти до війни з Туреччиною всю Польщу (посольство Тієпольо), а коли пляни Володислава IV. розбилися об відпір шляхти, досягти хоч козацької диверсії на Царгород. Що й це робили через Польщу, зрозуміло, але що взагалі не підтримували ніяких безпосередніх зносин з козаками, це як на їх купецьку тверезість дивне. Щойно розчарування щодо поляків і поради віденського двору спричинили висилку окремого посла до Хмельницького. Не уряд Венеції, а її віденський посол (Сагредо) виставляв 1650 р. грамоту — з браку спеціяльних людей щойно відповідно підшуканому нунцієм у Варшаві — венецькому священикові Альберто Віміна. Дуже цікава еволюція в нунція Торреса (подібно й у його наслідника Відоні) від вузького польсько-католицького становища до італійсько-християнського із зростаючою оцінкою козацького чинника. Дуже позитивна реляція Віміни, симпатична зустріч посла і відповідь хоч властиво відмовна гетьмана, ще більше важке положення змінили зацікавлення венеціян. Наміченому висланню безпосереднього посольства на перешкоді стануло загострення польсько-українського конфлікту, який Венеція даремне старалася спинити і за ціну значних субсидій. Є деяка трагічна риса в тім, що в ідейно такій симпатичній справі як спільна боротьба з турками, того, що могли козаки, не могла українська держава.

Релігійні зносини з Римом як осередком католицького світа не можна утотожнювати із взаєминами України з Італією. Багато для цього зробили поїздки легатів, черців і т. д. зокрема оскільки це були італійці, як мінорит Пляно Карпіні, що переговорював з Данилом і Васильком про унію, або українці в Італії. Але спробу унії в Галичині 1214—1216 переводило угорське духовенство, працювали німецькі черці, на поміч проти татар папа закликав німців, чехів, угрів, тільки не італійців. Отже слід опрацювати дотичні матеріяли саме з погляду українсько-італійських взаємин, а не з церковно-історичного. Дуже цікаво булоб відповідно обробити подорожі (чи їх описи) італійців по Україні та українців по Італії, головно у студійних цілях.

У народній творчості, у казках і легендах, можна спокійно ствердити широкі італійські впливи. Зате в літературі, зокрема з пізнішої доби, момент взаємин і чисто літературних впливів не мусить бути тотожний і одинакової ваги. Важно чи письменник і його твори мали вплив у рідній середовищі і були типові, чи навпаки; чи ідеї прийшли просто від італійців, чи через загально-европейську культуру. Навіть італійські слова в українській мові не завжди є вислідом зносин з Італією. Взагалі ж історія літератури і критика мають інший підхід до справи і свої методи. Подібно також мистецтво, музика та інші ділянки, де італійські впливи загально відомі.

Грабункова лісна господарка в СССР.

„Правда" з 4. липня ц. р. у вступній статті обговорює постанови центрального комітету і ради народніх комісарів про створення головного лісового уряду. „Правда" подає опис грабункової лісової господарки в СССР. Майже ціле доріччя горішньої Волги є безлісне, бо ліси вирубано, а піски і болота причиняються до творення мілини. Те саме діється над Дніпром, де вирубують ліси без пляну, а нових дерев не садять. Стаття остерігає перед жахливими наслідками і радіє зі згаданої постанови про створення головного лісного уряду, який припинить цю грабункову господарку.

Старі большевицькі методи залякування селян.

Не зважаючи на демократичні жести у звязку з новою конституцією, большевицький уряд напередодні жнив знову вертається до старих метод залякування селян. Яскравим виявом цих метод є збудування памятника у Москві піонірові Морозові, якого в 1932. р. убили селяни за доноси на голодних селян, які збирали колоски збіжжа. — *(РО)*.

З життя української еміґрації в Німеччині.

До статистики української еміґрації в Німеччині. — Українська Громада в Німеччині й її праця. — За організацію всієї еміґрації.

Еміґрація повинна бути культурним лучником між рідним краєм і нацією, серед якої перебуває. Іншими словами: ті духові цінноші, відповідно перетворені, які моглиб причинитись до культурного підему рідного народу, слід би перещіплювати на батьківський ґрунт. Не сліпо, не механічно, але найчуткішим змислом добору. Якеж велике завдання української еміґрації, що гостює у висококультурних націй! Через таке присвоювання, якого ціллю є перш за все зрушити в нас дрімучу потенціяльну силу, поступ і темпо рідної творчости у всіх напрямках та ділянках моглиб піти значно в гору; так робила еміґрація інших націй, так теж діє українська еміґрація. Випадає лишень заапелювати, щоб вона свої зусилля в тому напрямі подвоїла, потроїла, а навіть вдесятеро помножила. Ніколи не буде за багато, бо ми це так багато-багато потребуємо!

Після цих загальних завваг приступаю до властивої теми. Хочу кинути дещо світла на українську еміґрацію в Німеччині. Точної статистики українських еміґрантів у Німеччині нема; приблизно нараховують їх коло 6000 душ. Є це переважно розкинуті по цілій Німеччині робітники, невелика ґрупа студентів та українські наукові сили, головно в Берліні (теж Ляйпціґ, Єна і Кіль). Українська еміґрація в порівнанні з іншими здорова морально і під національним оглядом. Наскрізь навіяна українським національним і державницьким духом. Давніше значну її частину захопив був комуністичний дурман, та сьогодні останні події у Східній Україні (масовий голод і голодова смерть міліонів українців, самогубство Скрипника і Хвильового, розстріл 28. українських письменників, Соловки та інше) вилікували наших тутешніх робітників з недуги марксизму. Чимало теж помогла до цього блискуча перемога націонал-соціялізму над комуною в Німеччині. Це все переконало нашого робітника, що не служити йому наймитом чужим богам та що він паном може бути лиш у своїй рідній землі, як невідривний творчий член власної могутньої нації.

Якжеж представляється українська еміґрація в Німеччині під організаційним оглядом? Одинокою організацією, що охоплює всі слої тутешньої еміґрації (робітництво, студенти, інтеліґентські фахи, службовці, професори й доценти і т. д.) є безспірно **Українська Громада в Німеччині.** Це найбільша українська організація в Німеччині. Обіймає вона кругло 120 членів. У порівнанні з загальною кількістю українців у Німеччині — це рішуче за мало. Але в порівнанні з іншими тутешніми ґрупами, особливо коли взяти під увагу, що число членів Громади постійно росте та специфічні тутешні умовини праці і врешті якість самих членів, то це дуже багато. Українська Громада в Німеччині обєднує у себе або в крузі своїх прихильників найкращий елемент, т. ск. ядро тутешньої еміґрації. Тому респектують її чужинці й уважають за одиноку репрезентативну суспільну організацію українців у Німеччині. Причина розмірно доволі малого числа членів лежить головно в тому, що до мин. року Українська Громада обєднувала лиш інтеліґентський елемент, бо робітництво назагал держалось з вище згаданих причин осторонь. Тепер українське робітництво горнеться до Громади і таким чином Громада мусить поширювати свою діяльність на всю еміґрацію в Німеччині.

Українська Громада дбає за своїх членів морально і матеріяльно. Імпрезами, як академії з нагоди великих національних роковин, відчи-

ти, панахиди і т. п. плекає серед них національного духа, нагадує їм постійно серед чужого моря, що вони члени української нації, супроти якої на них тяжать великі обовязки. Заступається перед властями за своїх членів, помагає підшукувати працю та зі своїх скромних засобів дає навіть підмоги. Та не тільки членам, але й доволі численним біженцям чи виселенцям нашим з інших країн стає до помочі. Розсилає членам друковані комунікати, щоб їх постійно інформувати про біжучі справи. Передбачене теж видавання періодичного бюлетину.

Улаштування Громади від квітня цього року були такі: 1) академія в честь Т. Шевченка, 2) два виклади канадійського українця п. М. Гетьмана: „Українська еміґрація в Канаді" і „Враження канадійського українця з поїздки до Галичини й Закарпаття". На окрему увагу заслуговує Служба Божа і панахида по Ігореві Лоському, б. членові Громади та всіх вояках Української Армії, яку заходами Української Громади відправив в українській мові на Зел. Свята о. протоєрей І. Бриндзан, український православний парох Парижа. Це мабуть перша відправа в українській мові у Берліні. Співав хор Українського Наукового Інституту. Приявні були захоплені українською відправою. Академію в честь І. Франка, яку Громада мала святкувати в останніх днях червня, з причини надміру праці при кінці літнього семестру та ріжнородних місцевих улаштувань, де заабсорбовані члени Громади, відложено на осінь ц. р., щоб таким чином її можна було якнайгідніше відсвяткувати.

Тому, що в останньому часі трапляються випадки, що ріжні німецькі уряди вимагають від українців посвідок про арійське походження, Управа Громади покликала комісію розсліду арійського походження, якою кермує антрополог д-р Р. Єндик. Українська Громада в Німеччині, задумуючи запропонувати всій українській еміґрації переведення національної статистики, приступила вже покищо у себе до переведення такої статистики серед свого членства. Також усі члени Громади дістануть незабаром спеціяльні членські книжочки (т. ск. своєрідний свій український документ) на основі мистецького проекту, що його виконав проф. Масютин. Члени Української Громади, що живуть у Берліні і його околицях, користають з бібліотеки Пресового Архіву і часописні Українського Наукового Інституту в Берліні.

Відношення між Громадою та Інститутом найкращі. Як Український Наук. Інститут уважається науковим осередком, так Українська Громада — осередною установою українців у Німеччині. Між обома установами йде гармонійна співпраця.

Головні труднощі в праці Громади полягають головно в неможливости вдержати безпосередній контакт з членами через розпорошення їх по цілій Німеччині; є лиш одинокий засіб — це поїздки організаційних референтів і частий стик з еміґрантами, але це получене з коштами понад спроможність Громади. Більші гурти нашої еміґрації находяться в Бремені, Гемелінґені, Дельменгорсті, Гамбурзі і Ґріммені (Помор'я). Щоб цим українським робітникам, віддаленим далеко від Берліна, дати духовий корм, рішено наладнати для них висилку книжок. З поміччю прийшло Бюро розсилки і виміни книжок при Українськім Наук. Інституті, яке ставить до диспозиції запас книжок, що його має на складі.

Головою Громади є п. Ол. Скоропис-Йолтуховський, заст. голови проф. І. Мірчук, дирек

тор Українського Наук. Інституту, другим заст. голови і загально-орг. референтом дипл. інж. С. Лощенко, підполковник Української Армії, референтом організації робітництва п. Д. Феркуняк; головою Контрольної Комісії — проф. З. Кузеля.

З нових починів Української Громади в теперішній добі її діяльности можна тільки радіти. Ще трохи більше активности й посвяти, а в її рядах опиниться увесь передовий елемент залишеного собі робітництва та візьме активну участь у національній роботі. **Член Громади.**

Перед завершенням великого діла.

Дня 8. липня ц. р. відбулася чергова конференція наших центральних установ і важніших організацій у справі викупна решти паїв „Українського Городу“ у Львові. Цим разом участь у конференції представників була численна, бо з'явилося 14 відпоручників, а саме: Митрополичої Консисторії, РСУК, Центросоюзу, Маслосоюзу, Дністра, Центробанку, Народньої Торговлі, Карпатії, Рідної Школи, Українського Лікарського Товариства, Українського Технічного Т-ва, Суспільного Промислу, КОМ-и і члени старшини Сокола Батька.

Інж. Хроновят, відкриваючи конференцію, змалював висліди попередніх нарад. Відтак дир. інж. Палій А. у ядерних словах представив ще раз потребу викупна тої площі і начеркнув можливости та конкретні способи переведення того викупна. В доповненню до цього д-р Лициняк вреферував опрацьований ним проєкт умови спілки, яка мала би зав'язатися і зложити потрібну до викупна суму. Висота паю має бути 100 зол. в тим, що правні особи повинні би викупити щонайменше 5 паїв.

По обох згаданих рефератах виязалась коротка, річева і прихильна дискусія, у висліді якої рішено одноголосно заложити спілку, яка має відкупити від теперішніх спільників решту площі. Ту закуплену частину за відповідними гарантіями перебрав би до вживання С. Б., а тим, що зобовязався би в міру вилпивів викуповувати від спілки паї. Остання оплата паїв мала би бути найдальше до 15 літ. Спільникам забезпечать висоту відкупної ціни на основі її конвлючасної вартости, так, що спільники не будуть наражені на евентуальні втрати, які могли би повстати у звязку з валютарними хитаннями.

Відтак уконституовано ширший комітет викупна „Українського Городу“, до якого увійшли представники всіх згаданих 14 установ та організацій. Ширший комітет вибрав одноголосно Виділ у складі 4 осіб: дир. інж. Палій А. — голова і члени: о. канцлер Галянт, представник Центросоюзу, д-р Бурачинський Тит і як правний дорадник д-р Лициняк. Ширший комітет доручив С. Б., щоби приступив до переговорів з дотеперішніми спільниками й обосільно установив висоту пропільної суми речинця оплати та інші зв'язані з дальшою сумою справи. Вкінці комітет подякував д-рові Лициняковї за опрацювання проєкту умови спілки та дир. Колтунюкові за започаткування помічної збіркової акції. Започатковану дир. Колтунюком акцію збірки через виклинкування в пресі жертводавців рішено продовжати. Одначе тому, що переведення такої акції вимагає постійної евіденції, комітет доручив дальше ведення тої акції старшині С. Б.

З приємністю слід підчеркнути, що хід наради був незвичайно діловий. Представники виказали велике зрозуміння ваги справи і дали доказ високого громадянського почуття. Це як теж особи, які увійшли у склад Виділу ширшого комітету, дають повну запоруку, що започатковане велике діло вдасться гідно завершити так, як цього вимагають потреби нашого молодого теперішнього й майбутнього покоління і потреби цілої нашої нації. *Д-р І. Федів.*

Ґен. Орліч-Дрешер Інспектором повітряної оборони Польщі.

ВАРШАВА, ПАТ. У „Деннику Законів“ оголошено декрет президента про покликання інспектора повітряної оборони Польщі при генеральнім інспекторі збройних сил. Інспектора повітряної оборони призначує президент Польщі на внесок міністра військових справ після порозуміння з генеральним інспектором збройних сил. Завданням інспектора повітряної оборони кермувати і наглядати над організацією і підготовою протилетунської і протигазової оборони держави. Ці свої функції виконує інспектор оборони з доручення інспектора збройних сил та співпрацює тісно з міністром військових справ. Обсяг праці та обовязків поодиноких міністрів у справах підготови протилетунської і протигазової оборони устійнить розпорядок ради міністрів.

Інспектором повітряної оборони держави призначив президент ген. Ґустава Орліч-Дрешера.

НОВИЙ КОМАНДАНТ VI. Д.О.К. У ЛЬВОВІ.

На місце ген. Літвіновича, який відійшов зі Львова до Варшави на становище віцеміністра військових справ і шефа адміністрації армії, прийде з Катовиць ген. д-р Й. Зайонц, який буде командантом VI. Д.О.К. у Львові.

183.000 комуністів у Франції.

ПАРИЖ, 10. 7. ПАТ. Пос. Торез заявив, що комуністична партія Франції має тепер 183.000 членів, з того 21.000 у самому Парижі. Організація ком. молоді обезпує 63.000 членів.

ФРАНЦІЯ І БЕРЛІНСЬКА ОЛІМПІЯДА.

ПАРИЖ, 10. 7. ПАТ. Палата послів ухвалила 528-ма голосами проти 2-ох міліон франків кредиту на участь Франції у берлінській Олімпіяді.

ЛЬОНДОН, 10. 7. ПАТ. Брит. публична опінія приняла прихильно деконцентрацію фльоти на Середземному Морі. Тепер Італія повинна б відкликати частину військ з Лібії.

В. Британія проти перепливу совітських воєнних кораблів крізь Дарданелі.

МОНТРЕ, 10. 7. ПАТ. Над совітським доманганням (підтриманим Францією та Балканською Антантою) свобідного перепливу для совітських кораблів через чорноморські проливи йшла довга дискусія. Брнтійська адміралїція рішуче спротивилася, покликуючися на британсько-німецький морський договір.

Кінцеві підсумки виборів у Фінляндії.

ГЕЛЬЗІНКІ, 10. 7. ПАТ. Як виказують остаточні обчислення, соціялісти здобули 83 мандати (колись мали 78), аґрарна партія 53, шведи 21, консерватисти 20 (колись 17), патріотична ліга 14 (колись 15), ліберали 7 (колись 11), дрібні рільники 1 (колись 3), людовці 1 (колись 2).

Чехословаччина і Швайцарія припинили санкції

ПРАГА, 10. 7. Чехословацьке Кореспонденційне Бюро. Рада міністрів рішила припинити санкції і видала відповідні постанови міністрам скарбу й торговлі та Банкові Чехословаччини.

БЕРН, 10. 7. ПАТ. Федеральна рада рішила ввести в життя рішення Ліги Націй про припинення санкцій.

РИМ, 10. 7. ПАТ. Тому, що санкції припинені, італ. уряд рішив від 16. ц. м. дозволити на свобідну продаж усіх досі обмежених продуктів.

Свята в краю.

ВІДКРИТТЯ ТА ПОСВЯЧЕННЯ ПАМЯТНИКА ПЕРШИХ КНИГОПЕЧАТНИКІВ НА БОЙКІВЩИНІ В СЕЛІ УГЕРЦЯХ ЗАПЛАТИНСЬКИХ.

Дня 5. липня ц. р. відбулося в Угерцях Заплатинських к. Самбора відкриття та посвячення памятника перших книгопечатників на Бойківщині, василіян Людковича та Сильвестра. Памятник поставлено в місці, де перед 300 роками друкували вони свої книги.

Будова та віддання памятника під опіку громадянства відбулись під протекторатом Т-ва „Бойківщина“ в Самборі. При цій нагоді слід згадати, що вся заслуга з збудуванні того памятника належить передовсім проф. І. Фединчакові, від якого походить не лиш ідея, але він і зібрав на ту ціль фонди, постарався за дозвіл влади на будову та на посвячення і щасливо довів діло до кінця.

Памятник — це скромна бетонова плита з написом: Отцю Павлові Домжив-Людковичеві і єромонахові Сильвестрові, першим книгопечатникам 1618—1620 вдячні громадяни 1934.

Сумну дійсність пригадує нам цей памятник: там, де колись процвітала наша культура, сьогодні на ціле село всього чотири родини греко-католицькі. Решта вже не наша...

На це свято прибули більшим числом селяни, невеличка група інтелігентів зі Самбора та делеґат оо. Василіян з Лаврова. По Службі Божій та посвяченні памятника, представив у короткій промові о. парох Ганасевич з Чукви значіння книжки для культури нашого народу та вплив Людковича і Сильвестра на історію нашої культури.

ДЕНЬ СЕЛЯНКИ В ЧОРТКОВІ.

Дня 5. ц. м. відбувся заходом Філії „Союзу Українок“ у Чорткові величавий „День Селянки“, який був дійсно великою національною маніфестацією цілого чортківського повіту. Програма свята почалась польовим богослуженням, що його відправив в год. 10. о. декан Воробкевич в асисті інших священників на площі „Сокола“ в Чорткові. Богослуження вислухали всі зібрані, які понад тритисячною масою людей заповнили площу. По богослуженні виголосив прекрасну промову про значіння жінки й матері о. Оробець, парох з Росохача, опісля йшли привіти. Привіт від централі „Союзу Українок“ виголосила п. Мілена Рудницька. Дуже гарний привіт виголосила селянка Катерина Заячківська з Білобожниці. Від повітових установ витав присутніх дир. Шмата.

По привітах відбулась дефіляда зорганізованого жіноцтва, яку відібрала в товаристві голови філії „Союзу Українок“ п. Рослякової та інших почесних гостей п. Мілена Рудницька і п. О. Кисілевська. В дефіляді взяло участь понад 600 жінок, які представляли собою 18 зорганізованих у чвіркові колюмни кружків „Союзу Українок“ чортківського повіту.

По півгодинній обідовій перерві станули до ритмічних вправ понад 300 молодих дівчат, убраних у гарну народню ношу. У такт пісні й музики підносились дівочі рамена й усміхались радісно сотки-сотки очей глядачів. Ця точка була одна з найкращих. Дуже гарно випала інсценізація подільського весілля, виконана кружками „Союзу Українок“ з Джурина й Базару. Увесь час приграваели дві оркестри: читальні „Просвіти“ у Вигнанці й читальні „Просвіти“ з Базару. Порядок був взірцевий.

По закінченні програми на площі відбулася вечором у салі „Сокола“ святочна академія при співучасті славного в чортківськім повіті хору чит. „Просвіти“ з Половець. Реферат про значіння жінки виголосила п. ред. О. Кисілевська, кидаючи глибокі думки в спосіб дуже приступний і легкий для слухачів. Найважніша точка в академії була інсценізована декламація віршів Богдана Лепкого „Сповідь Землі“. Декорацію до цієї інсценізації малював мистець Л. Левицький. Талановита рецитаторка п. Леся Стиранківна з глибоким розумінням віддеклямувала вірш Тичини „Скорбна Мати“. Хорові продукції хору з Половець присутні довго оплескували. Гимн „Союзу Українок“ відспівав хор „Союзу Українок“ у Чорткові. На закінчення свята дякувала присутнім за участь і за труд і авеличання „Дня Селянки“ п. М. Рудницька. Свято закінчено національним гимном.

„День Селянки“ в Чорткові був великою маніфестацією зорганізованого українського жіноцтва і пройшов в повним моральним та матеріяльним успіхом.

Комунікат У. П. Р.

Пригадуємо всім П. Т. Членам Української Парляментарної Репрезентації, що дводенне засідання У.П.Р. починається в понеділок 13. липня ц. р. в год. 11-тій передполуднем у кімнатах Краєвої Народньої Канцелярії, Львів, вул. Підвалля ч. 7, III. пов.

Президія У. П. Р.

—o—

Хвиля страйків у Польщі.

Польська преса повідомляє: В Пултуску застрайкували в четвер усі робітники: пекарі, столярі, кравці, шевці і різницькі робітники. Стоять теж млини і тартаки. Метою страйку піддержати домагання страйкуючих робітників, які працюють при публичних роботах.

У Коньских 750 робітників почали окупаційний страйк у фабриці „Нептун" тому, що дирекція фабрики не дотримувала умовин праці і платні. У Влоцлавку страйкують теж робітники фабрики дроту, цвяхів і сталевих лин. Дирекція фабрики оголосила льокавт, а робітники на знак протесту сидять днем і нічю перед фабрикою.

Триденна нарада в інспектораті праці у Влоцлавку між представниками професійного союзу металівців і підприємцями металевого промислу у справі умовин праці і платні скінчилася без успіху і тому робітники оголосили страйк.

ОКУПАЦІЙНІ СТРАЙКИ ПРОВИНОЮ ПРОТИ ПУБЛИЧНОЇ БЕЗПЕКИ.

Головний інспектор праці інж. Кльот вислав обіжник до інспекторів праці підкреслюючи, що окупаційні страйки є провиною проти правовости і публичної безпеки. Тому теж інж. Кльот доручив інспекторам праці енергійно поборювати окупаційні страйки. Далі інж. Кльот виступив проти одностороннього зривання збірних договорів і працедавцями і робітниками.

—o—

Комунізм в армії.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 10. 7. ПАТ. Поліція відкрила комуністичну ячейку в 2. артилерійському полку, що тримала звязок з подібними організаціями в Сао Павльо і Ріо Гранде де Суль. У Ріо де Жанейро арештували 18-ох вояків, кількох старшин та секретаря префектури.

З НАШИХ ЛІТНИЩ.

Поїздка до Гребенова.

Дня 5. липня ц. р. була загальна гуртова прогулька поїздом зі Львова до Гребенова. Рано в назначеній годині товпилися всі зголошені на третьому пероні, та поїзду не було, хоч година відїзду минула, поїзду ще не затягнули на перон. Але згодом заїхав ланцюг колишніх австрійських вагонів. все, що натовпилося, кинулося навмання до дверей вагонів, а вони були позамикані; рейвах, лятовп, писк, який не вмовкав ще якийсь час. Найбільше гармідеру робили, розуміється, члени національности із відомим східним темпераментом, із клунками, печками та кошиками. Було жидів бодай 75 %. Пхались і розпихались у вагоні на всі боки, присягали, що вже в такій загальній прогульці не поїдуть.

Оглядаємо обабіч шляху наші гарні краєвиди. Але ці бідні вузенькі нивки і тисячелітні витоптані толоки, випалені сонцем, по свіжім вчорашнім дощі трохи ожили.

Проїздимо широкою наддністрянською рівниною аж геж поза Стрий. Недалеко за Стриєм зачинається горбовате Підкарпаття. Чим ближче до Карпат, тим більше переважає на полі овес, бульба, жито. Появляються ліпші пасовиська і гарніші корови. Тут дощ був мабуть більший, бо ріка Стрий несе жовті води, а пільні дороги стали відразу болотнисті. Відсвіжене дощем повітря та подих недалеких гір робить людину якоюсь свіжішою, лекшою.

Але вже видно гори. Решітки лісів повідкривали лисини горбів початкових Карпат. Горби підстрижені на нову моду якби соромляться і тужать за своїм давнім буйним поростом. Хоча всюди говорять і пишуть про шкідливість теребленя лісів, та тут дальше їх голять „гейби злодійв".

У Сколім викинув поїзд багацько жидів і лекше вже йому було сапати під гору. За Сколім на Святославовій горі на зрубі бойчата збирають багаті цього року суниці та афини. І тут, хоч є всякі заклики в пресі, щоб не винищувати лісів, якби на глум голять цілі плаї лісів на узбіччях і то узбіччях камінистих, засуджених на безлісся.

Але ось і Гребенів зі своєю гарною долиною, кітловиною над Опором. Довкола гарні гори розсілися на верхах як гребінь на голові когута. Гребенів чудове наше літнище, з гарною церквою в бойківському стилі, з гарною віллею „Маслосоюзу", з кількома пляжами, найгарніша біля залізничого моста, з глибоким місцем до купелі.

У Гребенові досить наших віль, село чисто наше, досить заможне.

Літників досить, але помешкань ще багато незанятих. Жидів тут менше як в інших літнищах. Є тут пять наших крамниць, еле вже Зелманка. що лучиться з Гребеновом, має тільки дві наші крамниці, а жидівських понад десяток.

12. липня буде у Гребенові посвячення вілі „Маслосоюзу" і образу в церкві, дарованого „Маслосоюзом".

М. Миханько.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Китай заключить у найблизчих днях договір з Великою Британією у справі доставы зброї.

Французький парлямент почав наради над 500-міліоновим кредитом на державну оборону.

Німецький суд у Гамбурзі засудив на кару смерти б. провідника „червоного фронту" Едгара Андре.

У французькому парляменті відкинули 403-ма голосами проти 162-ох внесок пос. де Керілліса, який домагався слідства проти мін. Кота за зраду совітам летунських тайн.

—o—

КІНЕЦЬ СТРАЙКУ В РУДЕЧЧИНІ.

РУДКИ, 10. 7. ПАТ. На конференції в Рудках власники всіх фільварків у повіті заключили з представниками робітників збірну умову про платні; вчора всі робітники вернулися до праці. Цього тижня почалися в Рудеччині жнива.

—o—

НОВИНКИ.

— **Порядок Богослуження у церкві Успення Пр. Д. Марії у Львові,** змінено на місяці липень і серпень (до празника) так, що в неділі і свята будуть читані Служби Божі в год. 7 (з проповідю), 9. і 12., а співана в год. 10. з проповідю.

— **Концерти на літнищах.** Дня 12-го липня в Делятині і 14-го липня в Яремчі (в салі Гануса) відбудеться концерт нашої відомої співачки Іванни Шмериковської-Приймової при фортепіяновому супроводі м-ра Богдана Перфецького. В програму вечора увійдуть також композиційні танки талановитої танцюристки Ірени Соколовської.

К. КЛЄМЕНС.

Зустріч із письменником.

Він хотів мати переділ для себе і дивився з вікна вагону на перон на подорожніх. Не треба було дуже боронити свого переділу, бо довгий поїзд був ледви неполовину занятий пасажирами. З легким серцем сів у свій куток. У переділі було їх тільки двоє: — він і сусідка. Дуже обережно зпоза берінжків газети почав він приглядатись цій молодій жінці. Дівчина, (на таку виглядала) читала; мабуть журнал. Мала окуляри. Окуляри трохи збентежили молодця.

— Восьме чудо світа... — думав він про себе. — Чи чував хто таке, щоб гарна дівчина вживала окулярів? Чи гарна вона? Так, непогана. Мабуть носить окуляри, бо записав їй лікар. Що вона такого читає? Ого, вже помітила, що я хотів би це знати.

З великою силою волі відвернув молодець свій зір від товаришки подорожі і байдуже дивився крізь вікно на краєвид, що змінявся перед його очима. Скрізь тільки корови, вівці та вершки дерев.

Усміхнувся. Вже знає. Цеж той самий журнал, який він читає звичайно в приємністю. Поглянувши на сусідку, думав про те, що бодай оце єднає їх. Та як наблизитись до неї?

Тричі вхопився він рукою за кишеню камізольки і тричі голос його якби завмер у горлі. Та нараз рішучим рухом виняв папіросницю і водночас, якби від того самого руху влився в нього енергійний голос:

— Чи дозволите, пані...?

Вона глянула на нього спокійно зпозад журналу і відповіла:

— Ні, дякую, я не курю.

— А чи вам перешкоджає те, що я курю?

— Ні трохи.

Вона знову закрила своє обличчя журналом і він мусів подивляти у вікні корови та вівці. За кожним разом, коли його погляд звертався у бік сусідки, міг він ствердити, що вона справді потонула у лектурі.

Щось за хребтом його скоботало і він від нетерпячки зважився знову на розмову:

— Чи дозволите відчинити вікно?

Вона піднесла голову з усміхом:

— Будь ласка. Не маю нічого проти свіжого повітря.

Він устав і підтягнув шибу. Знову минуло чверть години одноманітної мовчанки і він не находив теми. Нараз Провидіння прийшло йому з поміччю. Рука сусідки не тримала досить міцно журналу, який виховзувався їй і впав на землю.

Швидко нахилився і підніс журнал, що впав заголовною сторінкою в його бік. Серед ріжних заголовків змісту великими буквами був виписаний на обгортці один, що впав йому в око: „Нахабство" — Адріян Форест.

Обтрусив порох з журналу і передав його сусідці.

— Дякую дуже.

— Не гнівайтесь... але я хотів вам сказати, що так рідко трапляється мені зустріти когось, хто читає мої оповідання.

— Не розумію вас... — відповіла сусідка.

— Я зовсім випадково побачив, що ви маєте в руках журнал, де є моє оповідання.

— Справді?

— Но так... воно моє..: Моє імя Адріян Форест.

На якусь секунду блиснула дама поглядом, якби йому не вірила. Отягнула окуляри і якби хотіла скористати з такої незвичайної стрічі, сказала тепло:

— Дуже мені приємно. Це така рідка нагода стрінути справжнього письменника.

— Алеж пані — боронився він скромно.

— Кажу щиро. А головне приємно тут те, що це автор такої новелі.

— Чи вона вам подобається?

— Надзвичайно. Будьте добрі оповісти мені як ви находите свої теми.

— Зовсім попросту. Можу зробити порівняння з годівлею курок. Будиться чоловік і находить у голові, неначе в курнику готове яйце.

— Ах, Боже! Якби я так могла! Але скажіть мені, як ви могли наприклад таку новелю видумати з голови — говорила жінка вся захоплена.

— Отжу? — спитав він, розтягуючи склади.

— Но так... Звичайна собі тема про молодого мужчину і молоду жінку, що їдуть разом залізницею...

— Справді?

— Но, не прикидайтесь тепер, що ви вже забули її зміст.

— Ні, не забув... а попросту перемішую фантазію та життя.

— Не вірю, щоб ви могли колинебудь зустріти в житті таку ідеальну дівчину.

Молодець завагався, чи має відповісти: „Досі ні", але відчув, що така відповідь була би занадто банальна. Волів іще раз витягнути папіросницю і спитав:

— Чи не закурите?

— Тепер з охотою... Гадаю, що ви не гніваєтесь за мою цікавість.

— Зовсім ні. Ви підхлібляєте мені. Ми — письменники пишемо так безпосередньо, часто не здаючи собі справи як це у нас виходить, що не раз приємно нам поромовляти про такі справи.

— Чи потребуєте багато часу на таке оповідання?

— Ні, звичайно небагато.

— Яку ви мусите мати велику фантазію!

— Щож, ми — письменники живемо тільки фантазією!

— А чи наприклад подорож добре впливає на вашу фантазію?

— Кожного, кого зустрічаю зараз називаю якимсь іменем у своїй думці.

— Як це оригінально! А мене?

— Я назвав уже вас — Симпатією. Чи гарно?

Вона всміхнулась таємничо. Поїзд їхав як у сні. Доїзджали до Льондону. Видко було сірі дахи

— **Державним урядовцям обтинають платню.** Польські державні урядовці занепокоїлися останіми вістками про обнижку платень. Кажуть, що висота обнижки буде 13 відсотків, зате на стільки само підвищать платню емеритам. Урядовці збираються вислати делеґацію до Варшави з протестом проти обнижки.

— **Бензина подешевіє.** Таку вістку подають з авторитетних джерел, звязуючи це зі спробою уряду наладнати справу моторизації в Польщі. Поруч признання полекш для власників авт і концесії для монтажу авт, це вже третій крок для пожвавлення моторизації краю. Бензина коштуватиме на 10 сотиків менше за одну літру.

— **Починаються жнива.** В деяких місцевостях почалися вже жнива. Назагал урожай жита досить добрий. Тільки деякі повіти потерпіли трохи, бо град збив збіжжа і воно місцями витягло.

— **Ревізії в жидівських орґанізаціях.** Львівська поліція перевела вчора ревізію в домівці сіоністичної орґанізації (при вул. Коперника) та в іншій жид. установі при вул. Казимирівській 5. та у двох жид. студентів. Причину ревізій тримають у тайні — правдоподібно вони вяжуться зі слідством проти т. зв. протигітлерівського комітету в Перемишлі.

— **Львівська хроніка.** Безробітня слуха Марія Олійчик убила нешлюбну дитину при вул. Грибівській 2. — У Франі Берґверк (вул. Полтвяна 3.) вкрали одяг та полотно вартости 300 зол.

— **Митних ревідентов** приділіли до прикордонних станиць у Снятині, Збоношині, Земґалі та Штеві. Вони мають переводити особисті труси у жінок у звязи з девізовими обмеженнями.

— **Пожежі у Брідщині.** У Волохах згоріла одна стайня та одна стодола; йшло про те, щоб дістати асекураційну премію. В Суховолі згоріло одно господарство, у Підкамені — чотири.

— **Краєва хроніка.** У Нижанковичах під Перемишлем закінчився страйк робітників. Робітники виборoли збірну умову і підвишку на 35 відс. та 8-годинний день праці. — В Болшівцях, пов. Рогатин, покусав скажений пес десятилітню дівчину ; громадянина М. Терлецького. — В Серниках Середніх згоріли господарства Василя Фірмана й Андрія Бурчака. — Петро Новаківський з Нараївщини зловив на своїй черешні 4-ох злодіїв; одного з них застрілив Новаківського. — Василь Дибка зі Станиславчика (Брідщина) упав з драбини і забився. — Довгань з Гутникович копнув підчас сварки Теодора Куту й убив його.

— **За кривду сестри.** 15-літній хлопець у Пабиницах застрілив свого шваґра Івана Міста. На слідстві виявилось, що вбитий обходився брутально зі своєю жінкою і нераз бив її до крови. Але були також докази, що жінка покійного намовляла свого брата до німеччини (?) і купила йому револьвер. Зате засудили її на десять років вязниці, малолітнього вбивника віддали до дому поправи.

— **Батько убив троє дітей.** Муляр Андржеєвський з Кціні задусив свою 2-місячну дитину та поломив їй руки і ноги. Влада наказала ексгумувати тіла двох інших дітей, бо підозріває, що це він їх убив.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація

— **Збунтовані вязні.** Торунь мав недавно небуденну сензацію. Збунтувалися кримінальні вязні, яких крик чули на вулиці. Вязні вибивали вікна й викидали крізь вікна ріжні предмети, як ідунки, щітки і залізні прути з ліжок. Щойно поліція в допомогою пожежної сторожі привернула порядок.

— **Дорога опіка.** Варшавська прокуратура поставила в стан обвинувачення З. Щуцьку та її сестрінницю Слніцьку за присвоєння чужого майна. Вони доглядали свою хору знайому так ревно, що по смерти хорої Вітальської, родина ствердила брак більшої готівки і біжутерії. Частину біжутерії найшли при ревізії в обвинувачених.

— **Вигадливі варшавяки.** Влада викрила великі грошеві зловживання в поштовім уряді Варшава II. Поштові урядовці фальшували грошеві перекази з Франції. Про розміри зловживань говорить факт, що один із чотирьох арештованих поштовців мав на своїм конті в банку 30.000 зол.

— **Подружа у Голівуд** між артистами триває пересічно 4 роки і 6 місяців. Директори фільмових підприємств не такі скорі до розводів, бо живуть зі своїми жінками пересічно „аж 7 і пів року".

— **Жертви спек в Америці** переходять вже 300 осіб. У Ню Йорку було вчора 46° в тіні — в деяких дільницях навіть після заходу сонця. Вулиці зовсім пусті — коло міліона населення провело ніч на морському березі та в парку.

— **Бурі.** Над Голяндією шаліла сильна буря, вода залила деякі дільниці Амстердаму та Тарнізу. 6 осіб згинуло від громів. — У краківському повіті буря зробила великі шкоди на полях.

— **Число вірних в Америці збільшується.** Американська статистика виказує, що в році 1935 церкви приєднали 670.000 вірних, тобто такий приріст був у членах всіх деномінацій. Дорослих членів прибуло 538.800, отже 1.08 відсотків, значить більше, ніж загальний приріст населення в 1935 р., який виносив 1.05 відс. Найбільше зискали католики, бо 210.793 вірних, на загальне число католиків у Злучених Державах 20,609.302 вірних. Між ними є 14,797.479 дорослих, а решта діти. Це найсильніша віроісповідна група в Америці. Між протестантськими сектами найбільше зискали баптисти, бо 163.318. Усіх баптистів нараховують у Злучених Державах 10,191.697 вірних. Методисти зискали 91.069, а ціла їх сила сягає цифри 9,067.161. Далі йдуть лютерани із приростом 86.088 вірних на загальне число 4,168.300, потім менші секти, як Учні Христа, Церква з Назарету, Євангелики та ін.

— **Благодати совітських столовок.** „Извєстія", з 5-го липня ц. р. приносять відомість про масове затроєння в фабричних „столовках". Переведена ревізія у цих харчівнях виказала у них страшний стан санітарний. Всюди найдено повно бруду і несвіжих харчевих продуктів. Посуду залишають там немиту. Був випадок, що в комірці найшли кільканацять кільограмів риби, яку понадгризали щурі.

— **Хто найчистіший?** Англійське статистичне бюро подає дані про скількість уживаного мила в ріжних краях. Найбільше мила тоалетового вживає Данія, бо аж 682 грами на особу. Франція, де продукують найкращі перфумерії вживає тільки 368 грамів на особу. Простого мила уживає найбільше Голяндія, бо 14 кільограмів на особу річно. По Голяндії йдуть: Данія, Бельгія, Франція, Анґлія, Німеччина, Австрія, Італія і Мадярщина. Відомостей скільки мила вживають Совіти нема. Знаємо, що мило належить там до раритетів. Про це зрештою пишуть й совітські часописи, які нарікають постійно на брак мила. Цим пояснюється своєрідний запах, який вдаряє ніс кожного европейця, коли опинився в юрбі совітських громадян.

— **Екзекутор у Фр. Ґаль.** До відомої фільмової артистки Фр. Ґаль прийшов екзекутор, але найшов у неї лише 20 шилінґів, а в її чоловіка 10 шил. Меблів не міг забрати, бо вона мешкає у пенсіоні.

— **Проміння смерти** — це справа, над якою ломлять собі голову вчені цілого світу. Час до часу виринає сензаційна вістка про винахід цієї жахливої зброї, але потім виявляється, що винахід є тільки в проекті. Тому з застереженням треба приняти й останню вістку з Америки, будьто в Каліфорнії вже є гармата, що стріляє проміннями смерти. Гармата може на велику віддаль топити металі, палити літаки й авта. Обслуга цієї гармати мусить мати спеціяльні одяги, щоб забезпечити себе перед великою напругою електрики, яка доходить до 4½ міліона вольт.

— **В обороні деревини.** Одною з особливостей Парижа є правдивий кедр з Лібану, що перетрівав 150 років. Його посадила голосна маркіза де Помпадур у 1788 р. Кілька разів хотіли кедр зрубати, але все в обороні дерева виступало населення і кедр залишався. Тепер старий кедр мав упасти жертвою світової вистави, що відбудеться в Парижі в найближчім році. Місце, де росте дерево, належить до терену вистави і там мав станути павільон. Тимчасом населення вислало до управи міста делеґацію, яка знову випросила життя для деревини. Через те мусіли в дечому змінити плян забудування виставових теренів. Мимоволі насувається анальогія до господарки управи міста Львова, яка нищить без потреби дерева при вулицях та заводить пустарі.

— **Американські екстраваґантности.** Одній молодій парі, розуміється в Америці прийшло на думку повінчатися в печері первісного чоловіка у стейті Ореґон. Не мало було клопоту, щоб дістати на це дозвіл, бо печеру охороняють як музейну рідкість. Новоженці приїхали на вінчання у звірячих скірах. При таких одягах потішно виглядали окуляри молодого і пудерничка молодої, з якою вона не могла розстатися.

— **Скільки є кін в Европі.** Фільмовий інститут при Лізі Націй подає цікаві цифри про число кін в Европі: всіх кін є 33.188, з 13 міліонами місць для глядачів. Найбільше кін має Німеччина (5.243), далі йде Анґлія (5.058) і Франція (4.100).

— **Покараний комуніст.** У Мадриді склалася подія, що залишила по собі сильне враження у місцевої людности. Комуніст Аґвілер почав безбожницьку аґітацію, вихвалюючи комуністичні гасла. Для більшого ефекту закинув на придорожній хрест шнур, з метою звалити хрест на землю. Тимчасом від потрясення злетіла з хреста бронзова статуя Христа і падаючи розбила голову безбожного комуніста, який помер на місці.

— **Бурі над Чорним Морем.** Над цілим побережжям Чорного Моря лютують страшні бурі. В деяких місцевостях дощі підмили залізничий шлях та наробили багато шкоди в господарстві. При направі залізн. шляху в чорноморській окрузі занятих тепер поверх 800 робітників.

— **Міжнародній зізд жіноцтва в Будапешті.** Архикнягиня Анна влаштувала в Будапешті міжародний „Тиждень жіноцтва". На конґрес приїхало 300 делеґаток майже з усіх держав Европи.

— **Мозок як надавча стація.** Довший час учені застановлялися над тим, чи мозок підчас своєї праці витворює якийсь засіб сили. Стверджено, що серце, мязи і нерви висилають при своїй праці дуже ніжні електричні сиґнали. Тому ще більше дивувались, що мозок, цей цен-

---

— Я вам дуже вдячний, пані, що ви дали мені нагоду провести так приємно час.

— Алеж ні, це я повинна вам подякувати за таку цікаву розмову про літературу.

Поїзд зупинився. Виринув перон.

— Чи можу покликати для вас авто? На мене мало чекати моє авто, але видко шофер спізнився.

— Ні, дякую дуже... Я волію йти пішки. Бувають такі дні, коли відчуваю потребу пройтись. „Ґуд бай"!

— „Ґуд бай"! Моє поважання!

Мужчина тримав у руці капелюх, кланяючись, а жінка щезла за хвилиною в юрбі подорожніх. Він почекав іще хвилину і зійшов поволі до підземельної залізниці.

Двацять хвилин пізніше ввійшов він до великої фірми посередництва продажі ґрунтів.

— Но, якже там, пане Мейбрік, чи вдалось вам закінчити нашу продаж у Бірмінґгемі?

— Розуміється, пане шефе.

— Но, то гарно. Перегляньте ще всі ті папери і напишіть мені звіт.

— Зараз, пане шефе — і похилився над бюрком.

Довгу хвилину не міг узятись до праці. Все ще бачив перед собою свіжі враження з подорожі.

Майже в той самий час увійшла панна „Симпатія" до бюра на одній тихій площі. Її привітав щиро старший добродій, з теплим усміхом:

— Добрийдень, Місс Джонсон. Будь ласка, сідайте. Мушу вам з приємністю сказати, що ваші оповідання у нашому журналі дуже подобаються нашим читачам. Ваш псевдонім Адріян Форест став уже гаслом, символом для таких легких, приємних оповідань. Коли можу рахувати на найближче ваше оповідання?

— Здається, до найближчого числа, бо саме сьогодні в поїзді найшла я дотепну тему.

Перекл. *в. г.*

Зі судової салі.

ПОЛІЦАІ-ДУШЕГУБИ ПЕРЕД ЗОЛОЧІВСЬКИМ СУДОМ.

Вчора почався перед золочівським судом процес проти трьох поліцаїв **за убивство арештованого підчас переслухання.** Після відчитання акту обвинувачення — якого зміст подали ми вчора — зізнавали **підсудні, які відпекувалися від злочину,** заявляючи, що зовсім не били бл.п. Папроцького, бо він сам признався.

Обтяжив їх поважно св. Петро Шкарада, якого ці самі три поліцаї переслухували **критичної ночі і сильно побили;** м. ін. пост. Маців **зловив його за волосся і товк головою об стіну, опісля бив по лиці.** Свідок чув теж, **як у другій кімнаті переслухували бл. п. Папроцького, що стогнав та просив милосердя. Те саме чули свідки Михайло Дідик і Теодор Антонів**

тральний орган людини, не дає ніякого знаку життя. Щойно недавно вчені розслідили, що мозок витворює підчас праці дуже ніжний електричний струм. Вченим удалося „зловити" ті хвилі, що їх висилають мізкові осередки, які виконують ролю гейби малих радіонадавчих стацій. Коли відповідний осередок, що впливає на зір чи слух, пригадує собі про минулі події, або коли наші мязи починають свою роботу, тоді у відповіднім місці чашки витворюється малий електричний струм, що сигналізує початок праці.

З кіна.

Кіно „Паляс": „Чар молодости".

Сильвія Сідней, що ґрає у цій фільмі головну ролю, має звичайно ролі трагічні; болісна гримаса довкола її уст та сумовиті очі, наче створені для трагічної постаті. Цим разом виступає вона в комедії. І тут роля її не дуже весела; вона ґрає бідну бюрову машиністку, що закохалась на смерть у свому шефі — славному комедіеписцеві, який диктує їй свої найкращі твори. Комедіеписець уже доходить до 50-ки, хоч його легко посріблений волос і трохи втомлене успішним життям обличча, не роблять такого враження на молодих дівчатах. З хвилиною, коли комедіеписець довідається про цю тайну від неї самої, він завагається, чи може почивати нове життя... з иншою. Зате кожний новий удар і кожне нове розчарування зможе він відразу використати для нової песи. Суперництво між старим досвідченим письменником і молодим спортсменом бачимо у кількох дуже вдатних сценах. Знаменитий тип старого, досвідченого дьокая-джентельмена. Партнер Сильвії — добрий артист Маршал. Комедія у своїй темі та перипетіях не банальна.

ДИВОГЛЯДИ.

МУЗЕЙ ЛЮДСЬКОЇ ПОРОЖНЕЧІ.

У Ліверпулі заснували рідкий музей. Є там збірка всілякого приладдя, що від віків мала служити для прикраси людей. Відвідувачі можуть там оглядати гребені, щітки, перстені, ножички, всякі мазі, помади, шмінки і весь той величезний апарат стрижійного мистецтва, яким від віків користується жіноцтво. Вже в 3200 р. перед Христом уживали жінки такого самого олівця до уст, як нині!

СМАК МІЛІОНЕРА.

До Шербурґу приїхав з Америки недавно один добродій, який має на меті призбирати всякі рецепти страв. Зветься він Поль Уайт, скінчив 60 літ, має міліони і двох синів. Міліони і своє велике підприємство залишає синам, а сам хоче спокійно доживати віку. Від довгих літ думав він про те, щоб зібрати найкращі приписи, як приладжувати вибагливі страви. Вже обїхав ріжні стейти та міста Америки, а тепер обїздитиме Европу з тією самою метою. Найкращі рецепти хоче він зібрати в окремих книжках, поставивши собі за ціль дійти до 100.000 рецепт. Він цікавиться смаком ріжних народів і зверне особливу увагу на національні страви.

Виїзд на літні табори.

Комісія Виховних Осель і Мандрівок Молоді при Українськім Краєвім Т-ві Охорони Дітей і Опіки над Молодю подає ось такі речинці збірки і відїзду учасників організованих нею таборів другої зміни:

1. Остодір к. Підлютого (24. 7. — 21. 8.) дівочий.

Збірка: 24. VII. год. 6 (рано) у вестібулю гол. двірця у Львові.

Відїзд: зі Львова год. 7.15.

2. Старява к. Хирова (24. 7. — 20. 7.) хлопячий.

Збірка: 24. VII. год. 8.30 (рано) у вестібулю гол. двірця у Львові.

Відїзд: зі Львова год. 9.24.

Приїзд: до Старяви год. 12.24.

3. Сокіл к. Підлютого (24. 7. — 18. 8.) — хлопячий.

Збірка: 24. VII. год. 6 (рано) у вестібулю гол. двірця у Львові.

Відїзд: зі Львова год. 7.15.

4. Гуцульський табор під шатрами (24. VII. — 15. VIII.) — жіночий.

Збірка: 24. VII. год. 12.30 (в пол.) к. залізничого двірця в Коломиї.

Сокіл к. Підлютого для фахово працюючої молоді (21. VIII. — 31. VIII.) — мужеський.

Збірка: 20. VIII. год. 23. (в ночі) у вестібулю гол. двірця у Львові.

Відїзд: зі Львова год. 0.15.

Приїзд: до Брошнева 21. VIII. год. 6.06 (рано).

Рівночасно К. В. О. М. повідомляє, що учасники оцих таборів зможуть користати з 66% залізничої знижки, якщо їхатимуть у визначених Комісією речинцях та зложать заздалегідь оплату на переїзд.

1. Остодір: Оплата за переїзд зі Львова до Брошнева 3.50 зол.

2. Сокіл: Оплата як для Остодору.

3. Старява: Оплата за переїзд зі Львова до Старяви 2.50 зол.

З огляду на те, що білети треба купити день раніше, гроші на переїзд до вище наведених таборів слід зложити дня 22. VII. в домівці Комісії у Львові, вул. Чарнецького 26., партер у год. 15—18. Замісцеві, що хотіли би користати з тих знижок повідомлять про це Комісію письменно, а гроші на переїзд передадуть команді табору.

Учасники таборів 4) і 5) не користають із залізничих знижок, тому білети закуплять самі.

Студії у Варшаві.

Університет ім. Й. Пілсудського має 9. Відділів: 1) В. теольоґії католицької; 2) В. теольоґії евангелицької; 3) В. теольоґії православної; 4) В. правничий; 5) В. лікарський; 6) В. гуманістичний; 7) В. математично-природничий; 8) В. фармацевтичний; 9) В. ветеринарійний. — До подання на окремому формулярі долучити: 1) метрика (відпис); 2) свідоцтво зрілости в оригіналі; 3) військовий документ; 4) свідоцтво моральности (не обовязує тих, що в даному році дістали свідоцтво зрілости), 5) життєпис власноручно написаний; 6) 5 фотографій власноручно підписаних на відворотній стороні; 7) квіти з заплачення маніпуляційної такси 10.— зл. та за лікарські оглядини 4.— зл.; 8) такса за вступний іспит конкурсовий 30.— зл., коли кандидат подається на Відділи: лікарський, ветеринарійний і фармацевтичний. — Іспит конкурсовий складається із 3-ох письменних праць: 1) півгодинний виклад ілюстрований рисунками та таблицями — за 30-хвилин опрацювати; 2) тема з біольоґії, гиґієни і ін.; 3) вільна тема; дві останні теми опрацювати теж за 30 хвилин кожна. На цих трьох останніх Відділах обовязує „нумерус кляузус". — Подання складати від 1—15. вересня. — Річна оплата 270.— зл., вписове 30.— зл.

Варшавська Політехніка має 6 Відділів, що ділиться на підвідділи: 1) В. інжинірії; 2) В. механічний; 3) В. електричний; 4) В. хемічний; 5) В. архітектури; 6) Військові студії. — Студії тривають 4 роки на усіх Відділах. — Подання складати від 1—9. вересня. Перед приняттям обовязують конкурсові іспити. Оплати: за іспит 30.— зл., вписове 30.— зл.; річна 320. зл.

Стоматольоґічна Академія — державна школа академічна. Студії 4 роки. Подання про приняття треба вносити від 1—15. вересня. При вступі обовязує конкурсовий іспит подібний як на В. лікарський У. Й. П. Оплати: за іспит 30.— зл., вписове 30.— зл., річна 270.— зл.

Головна Школа Торговельна. Студії 3 роки. Подання про приняття вносити від 1—15. вересня. Річна оплата 600.— зл., діти державних урядників платять половину; вписове — 30.— зл.

Головна Школа Сільського Господарства. Ціль школи: ширення наук рільничих, лісних, огородових. Має 3 Відділи: 1) Рільничий; 2) Лісовий; 3) Огородовий. Рік починається 15. вересня. Студії 4 роки. Подання про приняття складається від 1—31. серпня. Оплати: річна 320.— зл. вписове — 30.— зл.

Академія Штук Красних. Школа державна. Студії найменше 4 роки: а) 2-літній Відділ Загальний; б) 2-літній Відділ Окремий. Останній ділиться на підвідділи: Малярство, різьба, ґрафіка, малярство декоративне й інші. Крім цього істнує при А. Ш. К. студія для кандидатів на учителів рисунків у середніх школах; наука теж 4 роки. Подання про приняття треба складати від 3—12. вересня. До подання треба долучити власні праці з обсягу малярства або різьби. При вступі обовязує іспит з рисунків (живий модель та рисунок з памяти), від 17—22. вересня. Оплати: вступний іспит 50.— зл., вписове 25.— зл., річна 234.— зл.

Залучники до подань про приняття на: Політехніку, Стоматольоґічну Академію, Г. Ш. Т., Г. Ш. С. Г., та А. Ш. К. як до подання на Університет Й. П.

Консерваторія — школа державна. Має 7 Відділів: 1) Теорія; 2) Фортепіян; 3) Інструменти смичкові; 4) Інструменти дуті; 5) Навчання співу; 6) Педагогічний; 7) Музика. — Студії 3 роки. При вступі обовязує конкурсовий іспит; оплата за цей іспит залежно від Відділу від 5—15.— зл. Оплати: І. рік — 110.— зл.; ІІ. — 160.— зл.; ІІІ: — 200.— зл.

Державний Інститут Театральної Штуки. Школа має два Відділи: 1) акторський; 2) режисерський. Студії тривають 3 роки. Приймають по 6 кл. гімн., але найрадше по матурі. При вступі обовязує іспит. На нього складаються: дискусія на вільну тему, виголошення з памяти вірша і виїмок із прози, проба співу, танку, мімічна вправа й іспит з драматичної літератури. Дуже важною частиною іспиту є лікарські оглядини. Після іспиту обовязує піврічний час пробний. Оплати: на 1-ому році — 200.— зл., ІІ. — 150.— зл., ІІІ. — 125.— зл. в піврічних ратах.

Центральний Інститут Фізичного Виховання. Школа державна. Ціль школи: школення кадрів професорів руханки в середніх школах гімназійного і ліцеального типу. Студії 2 роки. Умови приняття: 1) свідоцтво зрілости; 2) відбутий курс елімінаційний. На нього складаються проби здоровля, інтелектуальні, психотехнічна, фізичне виховання, проби справности зближені в вимаганнях до державної спортової відзнаки. Подання складати до 10. серпня. Принятих кандидатів покличуть на двотижневий курс елімінаційний. Оплата за нього 65.— зл. Місячна оплата за студії разом з утриманням та мешканням в Ц. І. Ф. В. 120.— зл.

Державний Інститут Ручних Робіт. Ціль: школення кадрів професорів ручних робіт у середніх школах. Студії 2 роки. До подання про приняття, що його складається до 1-го червня треба долучити: 1) метрику; 2) свідоцтво зрілости; 3) життєпис; 4) 3 фотографії; 5) рисунок з природи і композиція орнаментаційна в довільній техніці (олівець, аквареля і ін.); 6) свідоцтво лікарське. При вступі обовязує конкурсовий іспит, що зачинається 24. червня. Оплати: За іспит — 20.— зл.; річна 200.— зл.

Школа Політичних Наук. Ціль школи: ширення знання політичного і суспільно-економічного та приготовання до практичної діяльности. Школа має 4 Відділи: 1) Політичний (дипльоматично-консулярний); 2) Суспільний; 3) Державної і комунальної адміністрації; 4) Фінансово-економічний. Студії 2 роки на кожному відділі. Виклади від год 18—22. Умовою приняття свідоцтво зрілости; ті, що мають 6-клясову гімн. освіту, можуть вступати на Річний Підготовний Курс при цій школі. Оплата річна 265.— зл. — До подання, що складається в червні і вересні на окремих формулярах, на яких 3-ій сторінці подати життєпис (місце і рік уродження, національність та приналежність державна, релігія, заняття, дотеперішня діяльність), треба долучити метрику, шкільні свідоцтва, 4 фотографії та 25.— зл. вступну оплату.

„Польска Вольна Вшехніца" — з правами шкіл академічних. Школа має 4 Відділи: 1) Математично-природничий; 2) Гуманістичний; 3) Наук політичних і суспільних; 4) Педагогічний. До подання на окремому формулярі на імя ректора, долучити: свідоцтво зрілости, метрику, життєпис на формулярі, військовий документ, 2 фотографії. Оплати від 120—360.— зл., залежно від Відділу; вписове 25.— зл.

Курси Косметичні. Ціль: Теоретичне та практичне навчання косметики. Курс 4 місяці: а саме від вересня до січня і другий раз від лютня до червня. Приймають кандидатів(ок) від 18 літ. До подання на імя директора долучити: метрику, свідоцтво здоровя та щеплення віспи, 2 фотографії. Оплати: вписове 2.— зл., оплата за курс 400.— зл.; можливі далекойдучі знижки.

Крім цього є ще школи:

Вища Школа Дентикарська.

Інститут Артистичного Танку.

Середня Державна Школа Фотографічна.

Вища Державна Школа Будови Машин і Електротехніки (ім. Г. Ваверберга і С. Ротванда).

Поручаємо студії у Варшаві з огляду на ріжнородність шкіл та ділянок і розмірно недороге утримання: покій від 30.— зл., обіди від 50 сот. з можливостями лекцій та іншим заробітком на прожиток та оплати.

Студентство у Варшаві є зорґанізоване в „Українській Студентській Громаді", де треба звертатися за докладнішими інформаціями на адресу: Варшава Головна, скр. пошт. 625. Залучити марку на відповідь.

Дописи.

КАЛУШ.

Посвячення прапору філії Т-ва „Зоря" в Калуші. Т-во українських ремісників і промисловців „Зоря" в Калуші, що істнує від 1932 р., святкувало мин. місяця (1/6. ц. р.) посвячення власного прапору. Свято випало дуже величаво. Після посвячення прапору в місцевій парох. церкві о. кан. Тисовським відбулася академія в Народнім Домі, на якій м. ін. голова Матірного Т-ва „Зоря" у Львові дир. Сидорак виголосив цікавий реферат про українське міщанство в минулому і його теперішні завдання та складали привіти делегати філій зі Львова, Стрия і Станиславова та представники місцевих установ. При кінці відбувся акт прибивання памяткових цвяшків. Після полудня приймало Т-во „Зоря" делегатів спільним обідом.

ТЕРНОПІЛЬ.

Гостина „Заграви". В дні 6. і 7. ц. м. гостив у Тернополі театр „Заграва". З великим успіхом відіграв театр двічі „Голгофту", якою публика була захоплена. На салі місцевої інтеліґенції обмаль.

Страйк цегольняних робітників. Від понеділка почався вже другий з черги страйк робітників на обох

цегольнях. В часі страйку побито одного транспортового робітника, що не солідаризувався із загалом. Низькі платні є причиною страйку. Переговори з власниками цеголень не дійшли до ніякого успіху.

Нещасливий випадок при вул. 3. Мая. З вікна першого поверху при вул. 3. Мая випала шиба, протинаючи руку кількалітньої дитини до самої кости; до того шиба ранила й матір дитини своїми розприсками. Обі жертви нещасливого випадку зімліли. Лікарської помочі уділено їм на місці. Що було причиною цього випадку, невідомо.

СКАЛАТ.

Вишкіл крамарів. П. С. К. у Скалаті уладив дня 29/6. ц. р. одноденний курс для крамарів. Реферували: дир. Ференц про історію кооперації, збут с.-г. продуктів та інші технічні справи крамаря й інж. Чемерис про завдання крамаря як кооперативного провідника та про те, як поборювати ріжні перешкоди при збуті с.-г. продуктів. Бажано булоб, щоб на подібних курсах вели слухачі записки та щоб також в інший спосіб працювали над собою, читаючи приписану для них літературу. Бо який крамар — така кооператива.

Господарське навчання молоді. Секція „Х. В. М." в Качанівці уладила в дні 28/6. ц. р. прогульку до Коршилівки. Присутні 24 учасники оглянули господарську рахунковість голови місцевого найдіяльнішого в повіті кружка „Сільського Господаря" Івана Радковського, кілька звірцевих стаен, пасіку дир. Коненка та грядки „Х. В. М.", який завдяки опікунові Савці Лубнянецькому добре розвивається. — Дня 5/7. ц. р. „Х. В. М." з 5-ти сіл відбув прогульку до Вікна. Поверх 100 учасників прогульки оглянуло Районову Молочарню, взірцеві стайні, цукр. буряки, грядки „Х. В. М.", легендарні водні джерела т. зв. „Вікнини" й ін. При оглядинах всіх предметів на обох прогульках подавало відповідні пояснення. Вдоволені та призадумані молоді личка прогульковці були наглядним показчиком того, що прогулька — це один з найдоцільніших засобів всякого навчання та громадського виховання молоді.

Культурно-освітня праця серед жіноцтва. Заходом „Союзу Українок" у Вікні відбулося 5/7. ц. р. „Свято Матері". Пні Зарицька у своїм змістовнім рефераті представила велике значіння для народу свідомої жінки-українки. Добре були підібрані також декламації, що їх виголосили місцеві діти. На святі були присутні також учасники прогульки „Х. В. М.". Свята такі впливають виховно на наше жіноцтво і молодь, тому бажано, щоби кружки „Союзу Українок" та ріжні жіночі секції масово впроваджували „Свята Матері" по наших селах.

І. Ч.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ Gminy król. stoł. m. Lwowa. Lwów, dnia 1. lipca 1936. R. V. № 13. zawiera: W części urzędowej: Zarządzenie Prezydenta miasta w sprawie przydziału rejestracji rowerów. Obwieszczenie Zarządu Miejskiego w sprawie rejestracji rowerów. Obwieszczenie Zarządu Miejskiego o terminach dodatkowych Komisyj poborowych. Zarządzenie Prezydenta miasta w sprawie wykładni art. 9. ustawy samorządowej. Zarządzenie Prezydenta miasta w sprawie jednolitego uregulowania sposobu wypłaty wynagrodzeń pracowników miejskich. Zarządzenie Prezydenta miasta w sprawie przyjmowania nowych członków do Funduszu Emerytalnych Funkcjonarjuszów miejskich. — W części nieurzędowej: Protokół z uroczystego posiedzenia Rady miejskiej z dnia 16 czerwca 1936 r. Protokół z posiedzenia Rady miejskiej z dnia 24 czerwca 1936 r. Protokoły z posiedzeń Magistratu z dnia 19, 23 i 25 czerwca 1936 r. Sprawozdanie z posiedzeń Komisyj Rady Miejskiej. Sprawozdanie z posiedzenia Komitetu Rozbudowy miasta. Komunikat Zakładów Wodociągowych m. Lwowa o zużyciu wody z centr. wodociągu. Ogłoszenie przetargu na niektóre roboty budowlane w Muzeach Miejskich. Ogłoszenie przetargu na dostawę peleryn i płaszczów dla pracowników Zakładu Czyszczenia miasta. Ogłoszenie przetargu na wykonanie dobudówki w rakarni na Gabrjelówce. Ogłoszenie przetargów na budowę kanału w ul. Kochanowskiego i Pohulanka. Ogłoczenie przetargu na roboty konserwacyjne w Rzeźni Miejskiej. Ogłoszenie przetargu na skanalizowanie szkoły im. Słowackiego przy ul. Zamarstynowskiej. Ogłoszenie przetargu na wykonanie pogłębienia i budowę progu betonowego na Pełtwi.

DLA ZDROWIA. Lwów, lipiec 1936. R. I. № 2.

GŁOS MŁODYCH NAUCZYCIELI. Warszawa, czerwiec 1936. R. I. № 1.

PLON. Chorzów, lipiec 1936. R. III. № 7.

WIADOMOŚCI ROLNICZE. Lwów, 28. czerwca 1936. R. III. № 25.

Листування Редакції.

Вп. Дописувачеві в Калуші: Репортажу про повінь у Долинщині ми не дістали.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Національний Хор під муз. пров. Дмитра Котка.
11. VII. Стоянів.
12. і 13. VII. Сокаль, саля „Сокола".
14. VII. Белз.

Великий Театр:

Нечинний.

Театр Ріжнородностей:

Субота, 11. VII. год. 8. веч. Виступ К. Скальської „Ва Банк".

Кіна.

АПОЛЬО: „Панна не хоче дитини".
АТЛЯНТИК: „Кохання шпигуна".
ВАНДА: 1) „Баль у Савой", 2) „Гра за жінку".
ҐРАЖИНА: „Зацькована" та „Індійські піхотинці".
КАСИНО: 1) „Подружжа на манівцях", 2) Королівська любовниця".
КОПЕРНИК: „Виправа ч. 444" і „Променада кохання".
МАРУСЕНЬКА: „Четверта заповідь".
МІРАЖ: „Авдієнція в Ішлю".
МУЗА: 1) „Любовні несподіванки", 2) „Цілий Париж співає".
ПАКС: Нечинне.
ПАЛЯС: „Хто переможе"—„Чар молодости" з Сільвією Сідней.
ПАН: 1) „Опир", 2) „Кохає, любить", шанує".
РАЙ: „Рапсодія Балтику".
СВІТ: „Кво вадіс?" з Янінґсом.
СТИЛЬВЕ: „Дорога без повороту" і ревія.
ТОН: „Я хотів би та боюся", „Тайна рмої кімнати".
УТІХА: „Тигр убивник" і ревія.
ХИМЕРА: „Революція сміху".

Фотоплястікон.

(пл. Марійська 5.)

„Відень".

Закордонне радіо.

Субота, 11. липня 1936.

Відень (506,8) 15.45 Концерт хору, 19.10 Форт. ресіталь, **Брюсель** (483,9) 18.15 Кам. музика, **Братислава** (298,8) 18.15 Концерт хору, 19.15 Барон циганів, **Кошиці** (259,1) 21.15 Твори на 2 форт., **Прага** (470,2) 16.05, 17.05 Концерт, 18.15 Відгомін родинного краю, **Париж** (816,4) 18.30, 23,15 Легка музика, трансмісія з опери. **Кенігсвустергавзен** (1571) 18.00 Нові народні пісні і танці, 22.30 Нічна музика, **Кельн** (455,9) 20.10 Веселий вечір, **Мінхен** (405,4) 16.00 Веселе пополудне, **Букарешт** (364,5) 17.00, 18.15, 21.45 Концерт, 20.15 Танкова музика, **Будапешт** (549.5) 22.15 Циганська музика, 23.10 Танкова музика, **Рим**(420,8) 21.15 Концерт.

Неділя, 12. липня 1936.

Відень (506,8) 11.45 Концерт орхестри, 13.00 Весела музика, 15.40 Камеральна музика, 20,05 Арії і пісні. **Брюсел** (483,9) 20,00 Сальонова музика, 21.00 Концерт з Остенди, **Братислава** (298,8) 10.15 Словацькі нар. пісні, **Прага** (470.2) 9.10 Віолін. ресіталь, 12.25 Концерт, 17.50 У танковім ритмі, 19,29 Військові марші і популярна музика, 20.20 Фінляндська музика, **Париж** (16.48) 14.45 Симфонічна музика, 17.30, 19.30, 23.15 Легка музика, 22.45 Танкова музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 11.30 Олімпійська кантата, 14.30 Европейські пісні про весну і кохання. 18.30 Мельодія і ритм — концерт, 22.30 Нічна музика, **Букарешт** (549,5) 15.00 Румунська народня музика. 18.15 Танкова музика, **Будапешт** (549,5) 18.00 Циганська музика, 23.00 Танкова музика, **Міляно** (368,6) 22.00 Симфонічний концерт, **Рим** (420,8) 20,45 Людина сміху — опера.

Львівське радіо.

Субота, 11. липня 1936.

6.30, 7.40, Ранішня авд., 7.35 Трохи інформацій, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт, 12.55 Раз інакше, 13.09 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.30 Над синім Дунаєм, 15.35 Господарські вісти, 15.45 Зі співом через Польщу, 16.00 Ресіталь скрипк., 16.30 Оперові арії, 16.45 Від ліхтарні до ліхтарні, 17.00 Концерт, 17.50 „Ковток зубрівки". 18.00 Сільва рерум, 18,05 Концерт орхестри 14 п. уланів, 18.25 Актуальний фейлетон, 18.35 Програма на завтра, 18.40 Рекляновий концерт, 18.50 Авдиція 14 п. уланів, 19.00 Вечір легкої музики, 20.15 Авдиція для поляків закордоном, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Вальчики у форт. літературі, 91.30 „Напад при вул. де Сандр" — гумореска, 22.00 Спортові вісти, 22.15 Танкова музика.

Неділя, 12. липня 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03, 14.30 Авдиція для села, 8.45 Ранішній денник. 9.00 Богослуження, 10.10 Велика опера, 11.45 Театральна всячина, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Музичний ранок, 15.00 Три зірки екрану, 15.20 Рекляновий концерт, 15.30 Шукаємо радіофонічних голосів. 16.30 Репортаж з життя, 17.00 Концерт солістів, 18.00 Театр уяви, 18.30 Веселий концерт, 20.25 Що читати?, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Вечір між польськими верховинцями, 22.00 Спортові вісти, 22.20 Сальонова музика.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

Гроші.

Купно — продажа: Бельґи бельґ. 89.48 — 89.05, Дол. американські 5.29 — 5.25 і 1/2, Дол. канадійські 5.26.50—5.23.50, Фльорени голянд. 360.47 — 358.75, Франки фр. 35.08 — 34.92, Франки шв. 173.24 — 172.45, Фунти англ. 26.58 — 26.42, Гульдени данціґські 100.20 — 99.80, Корони чеські 20.20—19.70, Корони данські 118.59, 117.75, Корони норв. 137.43—132.55, Кор. шв. 137.03—136.05, Ліри італ. 35—33, Марки фінл. 11.71—11.65, Марки нім. 140 — 135. Песети еспан. 63.00—61.50, Шил. австр. 99 — 98, Марки нім. срібні 145—140.

Акції.

Банк Польський 102—101, Стараховичі 33.00

Папери.

3 інвест. 1. ем. 67, 5 конверс. 49.50, 15 зал. 47.75, 4 прем. дол. 47.75, 7 стаб. 50—50.50.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 10-го липня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	2.15 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.20 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.20 „
1 л. молока	0·14 „
1 к. яєць	2.50—2.55 „

Тенденція на масло сильна, на молоко знижкова, на яйця слаба.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 10. VII. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індики, індички І. кл.	1.00 зол.
Качки товщеві І. кл., ваги щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Курки молоді без остріг І. кл.	1.00 „
Курята І. кл. щойно від 0.80 кг. вгору	1.10 „

Приймає птицю тільки першої кляси. Гірших сортів рішуче не приймаємо.

Ціни денні: тенденція на курята знижкова, на індики, качки, курки хвилево вдержана.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПОТРІБНА зараз господиня-кухарка на село. Платня на підставі умови. Зголошення слати до Адмін. під „Працьовита". 2389 3-3

ПАННУ до дітей, побожну — прийме свящ. Козак, Воля Задеревська к. Стрия. 2398, 1—2

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ХТО З УКРАЇНЦІВ потребує старшого, самітного, практичного господаря? — Ласкаві зголошення: Іван Маланюк, Дрищів, п. Горожанка, коло Галича. 2394 2—2

КУПНО - ПРОДАЖА

ПРОДАМ дім, 3 кімнати, малий город і сад — вул. Пасічна 17. ц. 2401

МАШИНУ писальну Адлера, майже нову, українську, 200 золотих, продає Патицький, Львів, Чарнецького 10. 2400, 1—2

РІЖНІ

СТАРУ ҐАРДЕРОБУ мужеську заміняємо на наймодніші матеріяли бельські. Телефон 270-25. 2390, 1—2

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.